

Vyhlásenie predkladateľa
podľa čl. 23 ods. 3 písm. a) legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky

Materiál sa na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky predkladá **s rozporom** s Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a s podpredsedom vlády SR, ktorý neriadi ministerstvo.

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky si uplatnilo v medzirezortnom pripomienkovom konaní zásadné pripomienky v nasledovnom znení:

- žiadame nad rámec predkladaného návrhu § 101 ods. 1 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe doplniť písmenom h), ktoré znie: „h) pôsobenia štátneho zamestnanca na projekte rozvojovej spolupráce Európskej únie na pomoc partnerským krajinám realizovanom služobným úradom v mene Európskej únie a financovanom Európskou úniou, ktorý v tejto súvislosti dlhodobo vykonáva činnosti v partnerskej krajine, a to najviac v rozsahu troch rokov. S odôvodnením: Zásadne žiadame explicitne v zákone č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe vymedziť a uviesť, že vykonanie služobných úloh štátnymi zamestnancami pri realizácii projektov technickej pomoci a medziinštitucionálnej spolupráce ako pomoc Európskej únie tretím krajinám, ktorú realizuje Slovenská republika prostredníctvom služobných úradov príslušného ministerstva alebo ostatného ústredného orgánu štátnej správy, a ktorú financuje Európska únia sa považuje za vykonanie služobných úloh nad rozsah činností vyplývajúcich z príslušného štátnozamestnaneckého miesta a je teda výkonom štátnej služby. Európska únia vypisuje výzvy na projekty rozvojovej pomoci, ktorých sa môžu v súťaži uchádzať ústredné orgány a ostatné orgány štátnej správy a poverené inštitúcie (tzv. mandated bodies) jednotlivých členských štátov, ktoré sú certifikované a sú zverejnené na zozname poverených inštitúcií na webovom sídle Európskej komisie. Ide najmä o projekty technickej pomoci a medziinštitucionálnej spolupráce na podporu budovania inštitúcií v partnerských krajinách. Samotný projekt vypracúvajú a predkladajú do súťaže služobné úrady samostatne alebo v spolupráci s inými vecne príslušnými inštitúciami v rámci jedného členského štátu alebo v spolupráci s viacerými členskými štátmi formou konzorcia. Nejde preto o projekt Európskej únie, ale projekt služobného úradu daného členského štátu, ktorý vychádza z požiadaviek partnerskej krajiny publikovaných vo výzve Európskej únie. Európska únia publikuje výzvu, financuje a kontroluje realizáciu cieľov projektu. Účasť expertov zo Slovenskej republiky ako členského štátu na projekte je priamo naviazaná na účasť ústredného orgánu alebo ostatných orgánov štátnej správy. Experti v projekte vystupujú pod hlavičkou vyslaného orgánu, teda príslušného ministerstva či ostatného ústredného orgánu štátnej správy. Zdieľajú svoje skúsenosti a poznatky, ktoré nadobudli počas svojho pôsobenia v rámci štátnej správy, napr. najčastejšie počas prístupového procesu Slovenskej republiky do Európskej únie, a teda tieto poznatky zdieľajú tretím krajinám ako členský štát Európskej únie voči kandidátskym či prístupujúcim krajinám do Európskej únie. Štátny zamestnanec vyslaný krátkodobo, strednodobo či dlhodobo na realizáciu projektu do partnerskej krajiny musí pochádzať z administratívy členského štátu v pozícii lídra projektu alebo juniorského partnera. Experti sú odmeňovaní podľa § 142 ods. 1 písm. a) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe nasledovne: „Štátnemu zamestnancovi je možné poskytnúť odmenu za kvalitné plnenie služobných úloh alebo za vykonanie služobných úloh nad rozsah činností vyplývajúcich z opisu štátnozamestnaneckého miesta.

- žiadame nad rámec predkladaného návrhu v § 102 ods. 1 písm. d) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe za slovami „rozvojovej spolupráce Európskej únie“ vložiť slová „na pomoc“, slová „služobným úradom“ nahradiť slovami „realizovanom Európskou úniou alebo členským štátom Európskej únie“ a vypustiť slovo „dlhodobo“. S odôvodnením: V zásadnej pripomienke navrhovaná úprava v § 102 ods. 1 písm. d) by umožnila slovenským expertom participovať na projektoch Európskej únie realizovaných

Európskou úniou alebo členským štátom Európskej únie v prípade, že by sa Slovensko v pozícii lídra projektu alebo juniorského partnera rozhodlo o projekt neuchádzať.

- žiadame **nad rámec** predkladaného návrhu v § 137 ods. 1 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe na konci prvej vety bodku nahradiť čiarkou a pripojiť tieto slová: „ak sa nedohodnú na poskytnutí platu za štátnu službu nadčas podľa odseku 2.“. S odôvodnením: Z aplikačnej praxe vyplýva, že služobný úrad by mal mať možnosť riešiť štátnu službu nadčas flexibilnejšie, niektorým služobným úradom ako aj štátnym zamestnancom viac vyhovuje poskytnutie náhradného voľna a niektorým služobným úradom (osobitne služobným úradom, ktoré majú problém s obsadením štátnozamestnaneckých miest) viac vyhovuje poskytnutie platu za štátnu službu nadčas.

- žiadame v **navrhovanom** § 142 vypustiť odsek 4 s odôvodnením: Percentuálne obmedzenie odmeny v prípade štátnych zamestnancov podľa § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe v porovnaní s ostatnými štátnymi zamestnancami považujem za diskriminačné.

- žiadajú v súvislosti s **navrhovaným** § 52 ods. 2 rozšíriť možnosť zmluvných strán modifikovať skúšobnú dobu v zmysle navrhovaného § 52 ods. 2 aj o prípady trvalého preloženia štátneho zamestnanca na iné štátnozamestnanecké miesto. S odôvodnením: V nadväznosti na priame riadiace skúsenosti pri preložení štátnych zamestnancov z iných organizačných útvarov tohto istého služobného úradu alebo z iných služobných úradov negatívne vnímam aktuálnu právnu úpravu ohľadom nemožnosti dohodnúť skúšobnú dobu s preloženým štátnym zamestnancom. Na základe navrhovaného § 52 ods. 2 a jeho vecného odôvodnenia zastávam názor, že možnosť dohodnúť skúšobnú dobu so štátnym zamestnancom, ktorý je trvalo preložený na iné štátnozamestnanecké miesto je rovnako opodstatnená, ako je tomu v prípade bezprostredného vzniku štátnozamestnaneckého pomeru, ktoré nadväzuje na skončenie predchádzajúceho štátnozamestnaneckého pomeru.

ÚV SR uvedené zásadné pripomienky MPSVR SR na rozporovom konaní na úrovni ministrov neakceptoval s odôvodnením, že ide o pripomienky nad rámec navrhovaných úprav. Z návrhu zákona bola vypustená tzv. aplikačná časť novely. V ďalšom legislatívnom procese budú predmetom návrhu ž len úpravy spojené s Centrálnym informačným systémom štátnej služby. Predkladateľ však uviedol, že pripraví samostatný návrh novely zákona o štátnej službe, zameranej na riešenie aplikačných nedostatkov právnej úpravy, pričom náležite posúdi aj obsah týchto pripomienok. **Rozpor nebol odstránený**, nakoľko pripomienkujúci subjekt na pripomienkach trvá.

- žiadame **nad rámec** predkladaného návrhu § 124 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe doplniť písmenami x) a y), ktoré znejú: „x) jednorazový príplatok začínajúcemu štátnemu zamestnancovi, y) stabilizačný príplatok,“. S odôvodnením: Zásadne žiadam zaviesť nové možnosti pre služobné úrady na motiváciu o štátnu službu. Je potrebné utvoriť priestor pre služobné úrady na využívanie motivačného nástroja pri obsadzovaní niektorých pozícií v štátnej službe, ktoré sa dlhodobo nedariť obsadiť, resp. riešiť nezaujím o štátnu službu v určitých regiónoch. Mám za to, že možnosť využitia v zásade náborového príspevku na oslovenie potenciálnych záujemcov o výkon štátnej služby môže motivovať k záujmu o pôsobenie v štátnej službe. Za rovnako dôležitý motivačný nástroj považujem stabilizačný príplatok. Praktické skúsenosti z roku 2022 a z roku 2023 v oblasti sociálnych vecí (podmienky poskytnutia tzv. stabilizačného príspevku boli napríklad jednorazovo upravené v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 524/2022 Z. z. ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 131/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácií v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny v znení neskorších predpisov) jednoznačne

potvrdili efektívnosť takéhoto personálneho nástroja, zásadne žiadam preto zaviesť stabilizačný príplatok do systému odmeňovania štátnych zamestnancov. Dávam tiež na zváženie obdobnú úpravu v zákone č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

- žiadame **nad rámec** predkladaného návrhu § 126 ods. 1 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe doplniť písmenom x), ktoré znie: „x) príplatku za výkon špecializovanej odbornej činnosti .XY)“. Poznámka pod čiarou k odkazu XY znie: „XY) Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“. S odôvodnením: Zákonom č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a nariadením vlády Slovenskej republiky č. 5/2016 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov sú ustanovené špecializované odbory sociálnej práce, a to špecializovaný odbor sociálna kuratela a špecializovaný odbor sociálna posudková činnosť, v ktorých sa vzhľadom na náročnosť vykonávanej činnosti vyžaduje splnenie osobitného kvalifikačného predpokladu na výkon špecializovanej odbornej činnosti - úspešné absolvovanie akreditovaného špecializačného vzdelávania. V oboch prípadoch sa špecializovaná odborná činnosť vykonáva v štátnej službe (v sociálnej kuratele výlučne). Uvedená skutočnosť však nie je premietnutá do systému odmeňovania štátneho zamestnanca, pričom v zákone č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme je takýto príplatok upravený (§ 4 ods. 1 písm. i)).

- žiadame **nad rámec** predkladaného návrhu § 126 ods. 1 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe doplniť písmenom y), ktoré znie: „y) príplatku za zvýšenú záťaž a ohrozenie zdravia,“. S odôvodnením: Zásadne žiadam zaviesť nový príplatok pre štátnych zamestnancov vykonávajúcich štátnu službu v priamom kontakte s klientmi v nepriaznivej sociálnej situácii, resp. krízovej situácii. Dôvodom návrhu je najmä enormná psychická záťaž a rizikovosť výkonu štátnej služby štátnymi zamestnancami oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny. Výkon štátnej služby na oddeleniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je spojený so zvýšenou mierou psychickej záťaže spočívajúcej v sústavnom priamom osobnom styku s klientmi - ohrozenými deťmi a ich rodinami v krízových životných situáciách, v situáciách ohrozenia života a zdravia dieťaťa, v konfliktných situáciách vo výraznej miere ohrozujúcich aj samotných štátnych zamestnancov oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Väčšinu svojho služobného času trávi štátny zamestnanec sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v teréne – v rodine, v otvorenom prostredí. Okrem toho podstatnou činnosťou výkonu oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je plnenie rôznych úloh na účely konaní vo veciach maloletých (súdnych i správnych), ktorých plnenie vyžaduje nielen osobný kontakt, ale aj prácu v teréne a tiež osobnú účasť v samotných konaniach. Štátni zamestnanci týchto oddelení tak musia disponovať znalosťami trestného práva, civilného práva, azylového práva v kombinácii s vecným obsahom z výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Už v súčasnej dobe plní jeden štátny zamestnanec niekoľko rolí: primárne odborný výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rôznych prostrediach, rolu opatrovníka (napríklad kolízneho opatrovníka v súdnych konaniach, opatrovníka/poručníka v azyle) navrhovateľa na riešenie situácie dieťaťa v prípadoch ohrozenia života a zdravia detí (napríklad vo veciach nariadenia neodkladného opatrenia, ústavnej starostlivosti). Záujem o výkon štátnej služby na tomto úseku je nízky, príznačná je zvýšená fluktuácia štátnych zamestnancov a dlhodobo neobsadené štátnozamestnanecké miesta. Je preto nevyhnutné zabezpečiť primerané adresné platové podmienky zodpovedajúce zložitosti agendy v tejto oblasti štátnej služby.

- žiadame **nad rámec** predkladaného návrhu v § 137 ods. 2 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe na konci pripojiť tieto vety: „Za aktívnu časť služobnej pohotovosti patrí štátnemu zamestnancovi plat za

štátnu službu nadčas v sume príslušnej časti funkčného platu zvýšenej o 60 %. Za aktívnu časť služobnej pohotovosti v deň nepretržitého odpočinku v týždni patrí štátnemu zamestnancovi plat za štátnu službu nadčas, v sume príslušnej časti funkčného platu zvýšenej o 100 %“. S odôvodnením: Z aplikačnej praxe vyplýva potreba zvýšenia odmeňovania práce nadčas za aktívnu časť služobnej pohotovosti. Ak je súčasťou vykonávanej štátnej služby aj pravidelná služobná pohotovosť s vysokým podielom aktívnej časti služobnej pohotovosti je nemožné predpokladať pri aktuálne nastavených platových pravidlách záujem štátnych zamestnancov zotrvať v štátnej službe. Dávam na zváženie aj obdobnú úpravu v zákone č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

- žiadame **nad rámec** predkladaného návrhu v § 144 ods. 1 písm. a) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe slová „15 %“ nahradiť slovami „30 %“. Zásadne žiadam nad rámec predkladaného návrhu v § 144 ods. 1 písm. b) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe slová „25 %“ nariadiť slovami „50%“. Zásadne žiadam nad rámec predkladaného návrhu v § 144 ods. 2 písm. a) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe slová „5 %“ nahradiť slovami „10 %“. Zásadne žiadam nad rámec predkladaného návrhu v § 144 ods. 2 písm. b) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe slová „10 %“ nahradiť slovami „20 %“. S odôvodnením: Súčasná výška náhrady za neaktívnu časť služobnej pohotovosti spôsobuje neochotu štátnych zamestnancov dohodnúť služobnú pohotovosť mimo miesta vykonávania štátnej služby. Napriek možnosti nariadenia služobnej pohotovosti (ktoré má zákonom stanovené limity), je na niektorých úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, oddeleniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (oddelenie, ktoré zabezpečuje sústavnú – 24 hodinovú/365 dní v roku ochranu života, zdravia a priaznivého psychického vývinu dieťaťa mimo riadneho služobného času formou služobnej pohotovosti) nemožné zabezpečiť služobnú pohotovosť. Na oddeleniach pôsobí limitovaný počet štátnych zamestnancov, ktorými je služobnú pohotovosť možné zabezpečiť, a je preto žiaduce zlepšiť motiváciu štátnych zamestnancov k takémuto výkonu aj formou zvýšenej výšky náhrady za neaktívnu časť služobnej pohotovosti. Dávam na zváženie aj obdobnú úpravu v zákone č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

- žiadame **nad rámec** predkladaného návrhu v súvislosti so zásadnou pripomienkou k § 148 ods. 1 prvej vete zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe za slovami „§ 64“ vypustiť čiarku a slová „sa poskytuje“ nahradiť slovami „a štátnemu zamestnancovi pôsobiacemu v zahraničí podľa § 101 ods. 1 písm. h) patrí“. S odôvodnením: Doplňenie tohto ustanovenia súvisí s vyslaním tzv. dlhodobých expertov, štátnych zamestnancov na max. 36 mesiacov (projekty rozvojovej spolupráce trvajú väčšinou max tri roky) do tretej krajiny v rámci pôsobenia štátneho zamestnanca na projekte rozvojovej spolupráce Európskej únie na pomoc partnerským krajinám realizovanom služobným úradom v mene Európskej únie a financovanom Európskou úniou, ktorý v tejto súvislosti dlhodobo vykonáva činnosti v partnerskej krajine, a to najviac v rozsahu troch rokov. Zahŕnutie štátnych zamestnancov dlhodobo (od 6 mesiacov do 36 mesiacov) pôsobiacich na projektoch rozvojovej spolupráce realizovaných služobným úradom v mene Európskej únie a financovaných Európskou úniou do ustanovenia § 148 ods. 1 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe odstráni existujúce nerovnaké zaobchádzanie medzi štátnymi zamestnancami, na ktorých sa uplatňuje zákon č. 151/2010 Z. z. o zahraničnej službe a štátnymi zamestnancami, ktorých postavenie reguluje zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a nemal by mať žiadny dopad na štátny rozpočet Slovenskej republiky, keďže ide o projekty financované z prostriedkov Európskej Tento návrh by flexibilne prispel k zmene pravidiel na úrovni Európskej únie, týkajúcich sa projektov rozvojovej spolupráce, ktoré sa v čase od platnosti už medzitým zrušeného zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe niekoľkokrát menili a upravovali. Potreba explicitne upraviť právny status dlhodobých expertov v zákone č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe vznikla ako reakcia na dynamický vývoj v rámci pomoci rozvojovým krajinám, kde je predpoklad, že táto dynamika bude mať vzostupný trend, tak v kvalite či kvantite poskytovanej štátnej služby.

- žiadame **nad rámec** predkladaného návrhu v § 4 ods. 1 písm. u) zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme vypustiť slová „pedagogickému zamestnancovi a začínajúcemu odbornému“. Zároveň je potrebná primeraná úprava aj § 14c zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. S odôvodnením: Zásadne žiadam umožniť zamestnávateľom poskytnutie príplatku začínajúceho zamestnanca všetkým zamestnancom, ktorí sú odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a nielen vybranej cieľovej skupine. Zamestnávatelia majú vo viacerých oblastiach problém obsadiť voľné pracovné miesto, a preto zásadne žiadam tento osvedčený inštitút využiť aj u iných ako pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov.

- žiadame **nad rámec predkladaného návrhu** zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe **doplniť nové ustanovenia**, ktoré vrátane nadpisov znejú: „§ Y Jednorazový príplatok začínajúcemu štátnemu zamestnancovi (1) Na podporu záujmu o prijatie do štátnej služby a podporu následného zotrvania štátneho zamestnanca v štátnozamestnaneckom pomere je možné štátnemu zamestnancovi po vzniku štátnozamestnaneckého pomeru priznať jednorazový príplatok začínajúcemu štátnemu zamestnancovi do výšky desaťnásobku jeho platovej tarify. Služobný úrad môže poskytnutie príplatku začínajúcemu štátnemu zamestnancovi podmieniť povinnosťou štátneho zamestnanca zotrvať v štátnozamestnaneckom pomere po určitú dobu navyše piatich rokov; dĺžka doby, počas ktorej je štátny zamestnanec povinný zotrvať v štátnozamestnaneckom pomere je súčasťou služobnej zmluvy. (2) Podrobnosti poskytnutia príplatku začínajúcemu štátnemu zamestnancovi určí služobný predpis. § Z Stabilizačný príplatok (1) Na podporu udržania štátneho zamestnanca v štátnozamestnaneckom pomere je možné štátnemu zamestnancovi poskytnúť stabilizačný príplatok do výšky desaťnásobku jeho platovej tarify. Služobný úrad poskytnutie príplatku začínajúcemu štátnemu zamestnancovi podmieni povinnosťou štátneho zamestnanca zotrvať v štátnozamestnaneckom pomere po určitú dobu navyše piatich rokov; dĺžka doby, počas ktorej je štátny zamestnanec povinný zotrvať v štátnozamestnaneckom pomere je súčasťou služobnej zmluvy. (2) Podrobnosti poskytnutia stabilizačného príplatku štátnemu zamestnancovi určí služobný predpis.“. S odôvodnením: Nakoľko má byť účelom jednorazového príplatku začínajúcemu štátnemu zamestnancovi nielen samotná motivácia na vstup do štátnej služby (samozrejme po splnení všetkých predpokladov pre výkon štátnej služby), ale aj motivácia po určitú dobu následne po vstupe do štátnej služby v štátnej službe aj zotrvať, malo by sa to odrážať na jednej strane v zodpovedajúcej výške príplatku a na strane druhej v záväzku – povinnosti štátneho zamestnanca po určitú primerane stanovenú dobu v štátnej službe pôsobiť. Vzhľadom na fakt, že takáto motivácia nie je potrebná plošne, ale len na určitých pozíciách, resp. v určitých regiónoch, mala by byť tak výška príplatku, ako aj doba záväzku pôsobenia v štátnej službe ponechaná na rozhodnutí služobného úradu. Rovnako ako pri jednorazovom príplatku začínajúcemu štátnemu zamestnancovi je aj v prípade stabilizačného príplatku potrebné vytvoriť podmienky na zohľadnenie miery záujmu služobného úradu o zotrvanie štátneho zamestnanca na pracovnej pozícii výškou stabilizačného príplatku, ako aj zaviazať štátneho zamestnanca povinnosťou po určitú primerane stanovenú dobu v štátnej službe pôsobiť. Ani v tomto prípade nie je potrebné plošne riešenie, preto sa opäť ponecháva výška príplatku, doba záväzku pôsobenia v štátnej službe na rozhodnutí služobného úradu.

- žiadame **nad rámec** predkladaného návrhu zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe **doplniť o nové ustanovenia**, ktoré vrátane nadpisov znejú: „§ XX Príplatok za výkon špecializovanej odbornej činnosti Štátnemu zamestnancovi, ktorý absolvoval akreditovaný špecializačný vzdelávací program a v rámci výkonu štátnej služby vykonáva špecializovanú odbornú činnosť podľa osobitného predpisuXY) patrí príplatok za vykonávanie špecializovanej odbornej činnosti vo výške 50 % z jeho platovej tarify. § YY Príplatok za zvýšenú záťaž a ohrozenie zdravia Štátnemu zamestnancovi, ktorý vykonáva štátnu službu v sústavnom priamom osobnom styku s fyzickými osobami v nepriaznivej situácii alebo v krízovej

životnej situácii, čo i len s častí na miestach, na ktorých tieto fyzické osoby bývajú alebo na ktorých sa tieto fyzické osoby zdržiavajú, patrí príplatok za zvýšenú záťaž a ohrozenie zdravia a to vo výške a) 50 % z jeho platovej tarify, b) 70 % z jeho platovej tarify, ak je štátna služba vykonávaná za účelom ochrany práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa. “. Poznámka pod čiarok k odkazu XY znie: „XY) Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. “. S odôvodnením: Tak ako je uvedené aj v odôvodnení zásadnej pripomienky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky nad rámec predkladaného návrhu k § 126 ods. 1 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe ohľadne príplatku za zvýšenú záťaž a ohrozenie zdravia, zvýšená náročnosť niektorých činností v sociálnej práci je premietnutá v prísnejších profesijných predpokladoch na výkon týchto činností, čo však nie je premietnuté do systému odmeňovania štátneho zamestnanca, preto je potrebné, aby štátnemu zamestnancovi patril príplatok za výkon špecializovanej odbornej činnosti vo výške 50 % z jeho platovej tarify. Zároveň vzhľadom na prechodné obdobie a možnosť vykonávať dočasne tento špecializačný odbor štátnej služby má patriť tento príplatok len tým štátnym zamestnancom, ktorí nielen špecializovanú odbornú činnosť v špecializovanom odbore sociálnej práce vykonávajú, ale splnili už aj osobitný kvalifikačný predpoklad. Rovnako sa príplatok za zvýšenú záťaž a ohrozenie zdravia má patriť len tomu štátnemu zamestnancovi, ktorý vykonáva čo i len časť štátnej služby v sústavnom priamom osobnom styku v teréne, t. j. priamo a osobne s fyzickými osobami v nepriaznivej situácii alebo v krízovej životnej situácii v ich rodinnom prostredí – v domácnostiach, ale aj v otvorenom prostredí (ulica, miesta kde sa klienti zdržiavajú), a to vo výške 50 % z platovej tarify štátneho zamestnanca a v prípade štátnych zamestnancov vykonávajúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo výške 70 % z platovej tarify.

- žiadame **nad rámec predkladaného návrhu vyriešiť stav**, ktorý vznikol zmenami v právnej úprave týkajúcej sa **započítavania praxe** na účely odmeňovania štátnych zamestnancov. Podľa právnej úpravy § 80 až 82 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe (bol na účely praxe ako základný pojem zavedený pojem „započítaná prax“. Započítaná prax sa skladala z času odbornej praxe a z tzv. ďalšieho času. Podľa dĺžky započítanej praxe sa určoval platový stupeň a tarifný plat štátneho zamestnanca. S účinnosťou od 1. januára 2004 došlo zákonom č. 551/2003 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 312/2001 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov k zásadnej zmene v odmeňovaní štátnych zamestnancov, nakoľko pôvodná úprava započítavania praxe bola zrušená. Na účely odmeňovania bolo možné zohľadniť iba čas odbornej praxe priznanej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a vo vzťahu k existujúcemu štátnozamestnaneckému pomeru. Predmetná úprava bola účinná od 1. januára 2004 do 31. októbra 2009. Ak došlo v uvedenom období k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru a k vzniku nového štátnozamestnaneckého pomeru, odbornú prax na účely odmeňovania nebolo možné zohľadniť. K ďalšej zmene v úprave praxe došlo zákonom č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe s účinnosťou od 1. novembra 2009. Zavedený bol pojem „služobná prax“. Z hľadiska systému odmeňovania došlo k čiastočnému obnoveniu úpravy praxe zrušenej zákonom č. 551/2003 Z. z. Služobná prax sa podľa § 85 ods. 1 a 2 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe skladala z času: a) vykonávania štátnej služby podľa zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe; b) vykonávania štátnej služby podľa zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe; c) ktorý sa považoval za vykonávanie štátnej služby podľa predpisov platných do 31. októbra 2009, teda podľa § 73 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe (za podmienky existencie štátnozamestnaneckého pomeru); d) odbornej praxe podľa § 132 ods. 1 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe. Účelom úpravy podľa § 132 ods. 1 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe bolo zachovanie existujúceho nároku na priznanú odbornú prax. Nakoľko skončenie štátnozamestnaneckého pomeru v relevantnom období viedlo k zániku takéhoto nároku, zachovanie nároku na priznanú odbornú prax k 1. novembru 2009 bolo podľa § 132 ods. 1 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe podmienené nepretržitosťou trvania štátnozamestnaneckého pomeru v období po 31. decembri 2003, resp. od 1.

januára 2004 do 31. októbra 2009. Ak v období od 1. januára 2004 do 31. októbra 2009, došlo k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru, nárok na zohľadnenie praxe podľa § 159b zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe v znení zákona č. 551/2003 Z. z. (priznaná odborná prax) zanikol a nemohol byť priznaný (resp. zostať zachovaný) ani podľa zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam je zrejmé, že existujúci stav vytvára nerovnaké postavenie medzi štátnymi zamestnancami, ktorých štátnozamestnanecký pomer trval nepretržite a štátnymi zamestnancami, ktorým v období od 1. januára 2004 do 31. októbra 2009 skončil štátnozamestnanecký pomer a následne vznikol nový hoci v danom období vykonávali obdobnú, resp. dokonca totožnú prax. Navyše môže ísť o prípady, kedy medzi skončením a vznikom štátnozamestnaneckého pomeru neprebehol ani mesiac. So štátnymi zamestnancami, ktorým bola započítaná aj príslušná odborná prax, v dôsledku, že ich štátnozamestnanecky pomer trval nepretržite sa v zmysle tejto právnej úpravy zaobchádza priaznivejšie. S odôvodnením: Prijatím zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe, ani jeho ďalšími zmenami nedošlo k náprave v zásadnej pripomienke uvedeného tohto disproporčného vzťahu. Vzhľadom k uvedenému zásadne žiadam doplniť predkladaný návrh zákona v tom zmysle, aby došlo k zmene v započítavaní odbornej praxe vo vzťahu k štátnym zamestnancom, ktorí sú dotknutí uvedenou právnou úpravou.

- žiadame v návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú **charakteristiky platových tried** v prílohe v časti 7. PLATOVÁ TRIEDA doplniť odsek 15, ktorý znie: „15) Špecializované činnosti v oblasti lekárskej posudkovej činnosti v pôsobnosti úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.“. Zásadne žiadam v návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú charakteristiky platových tried v prílohe v časti 8. PLATOVÁ TRIEDA doplniť odsek 10, ktorý znie: „10) Vysoko špecializované činnosti v oblasti lekárskej posudkovej činnosti v pôsobnosti Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.“. S odôvodnením: Výkon špecializovanej a vysoko špecializovanej lekárskej posudkovej činnosti doteraz nebol upravený v rámci zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe v rámci platových tried. Zásadne žiadam, aby boli 7. platová trieda a 8. platová trieda doplnené o túto špecifickú činnosť. Takýto štátny zamestnanec vykonáva najmä: - hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby, určovanie miery funkčnej poruchy, - posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblasti kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia, - posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, - posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie, - posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, - vypracovávanie lekárskeho posudkov na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu, na účely preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, na účely štátnych sociálnych dávok, na účely hmotnej núdze a zamestnanosti, - vybavovanie podnetov a podaní fyzických osôb, dožiadaní orgánov štátnej správy, prokuratúry a súdov. V súčasnosti je v rámci úradov práce, sociálnych vecí a rodiny na týchto špecifických pozíciách vyčlenených 92,7 úväzku a v rámci Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny 13 úväzkov. V zásadnej pripomienke navrhovaná právna úprava by prispela k odstráneniu pretrvávajúceho nedostatku posudkových lekárov na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny a urýchlila by proces vybavovania žiadostí o pomoc v rámci nástrojov sociálnej pomoci v dôsledku dlhodobého nárastu žiadateľov o túto pomoc. V dôsledku nedostatku posudkových lekárov sa doby vybavovania žiadostí môžu neúmerne predĺžiť, pričom záujem o prácu posudkového lekára na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny alebo Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny je veľmi nízky z dôvodu nedostatočného finančného

ohodnotenia. V rámci celej Slovenskej republiky sa dáva dôraz na odmeňovanie lekárov, aj na iných úrovniach a v iných rezortoch boli prijaté aj konkrétne kroky.

Predkladateľ považuje pripomienky za podnet, ktorý presahuje vecný obsah i účel navrhovanej úpravy. Okrem uvedeného, tzv. aplikačná časť novely bola z návrhu zákona vypustená a v ďalšom legislatívnom procese budú predmetom návrhu výlučne úpravy spojené s Centrálnym informačným systémom štátnej služby. **Rozpor nebol odstránený**, pripomienkujúci subjekt trvá na pripomienkach.

- žiadame v súvislosti s **úpravou prechodných ustanovení, doplniť** predkladaný návrh zákona o **nové ustanovenie**, ktoré vrátane nadpisu znie: „§ X Prechodné ustanovenia účinné od 31. decembra 2024 (1) Trvanie štátnozamestnaneckého pomeru štátneho zamestnanca vykonávajúceho lekársku posudkovú činnosť pri výkone štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a rodiny a služieb zamestnanosti, 45a) ktorý by inak skončil podľa § 82 ods. 5, možno opätovne predĺžiť najviac do 31. decembra 2026 dohodou o zmene štátnozamestnaneckého pomeru formou písomného dodatku k služobnej zmluve. Predĺženie štátnozamestnaneckého pomeru podľa prvej vety sa považuje za zmenu štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 55 ods. 1 písm. u). (2) Štátnozamestnanecké miesto v stálej štátnej službe alebo štátnozamestnanecké miesto v dočasnej štátnej službe, na ktorom sa vykonáva lekárska posudková činnosť podľa odseku 1, možno do 30. júna 2026 obsadiť aj prijatím občana, ktorý dovŕšil vek 65 rokov, do dočasnej štátnej služby, bez výberového konania. Štátnozamestnanecký pomer štátneho zamestnanca podľa prvej vety trvá po dobu dohodnutú v služobnej zmluve, najdlhšie však do 31. decembra 2026. Ustanovenia prvej a druhej vety sa nevzťahujú na štátnozamestnanecké miesto vedúceho zamestnanca.“. **Zásadne žiadame v Čl. III uviesť účinnosť v zásadnej pripomienke navrhovaného prechodného ustanovenia od 31. decembra 2024.** S odôvodnením: Podľa súčasného znenia zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe k 31. decembru 2024 by sa z dôvodu vekového cenzu musel ukončiť štátnozamestnanecký pomer pre vysoké percento posudkových lekárov, ktorým už bol štátnozamestnanecký pomer predĺžený podľa súčasnej právnej úpravy o tri roky po 65. roku veku. Podľa Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v súčasnosti je zložitá zabezpečiť posudkových lekárov, u ktorých pretrvávajú nízky záujem vykonávať lekársku posudkovú činnosť v štátnozamestnaneckom pomere z dôvodu vysokej náročnosti posudkovej činnosti, ako aj z dôvodu ich nižšieho finančného ohodnotenia v porovnaní napr. s komerčnou sférou a poisťovňami. **Zásadne žiadame možnosť opätovne predĺžiť trvanie štátnozamestnaneckého pomeru posudkovým lekárom, ktorým by inak skončil štátnozamestnanecký pomer k 31. decembru 2024, a to najviac do 31. decembra 2026.** Zároveň sa umožňuje prijať na štátnozamestnanecké miesto aj posudkového lekára, ktorý už dosiahol vek 65 rokov, pričom jeho štátnozamestnanecký pomer bude ukončený najneskôr 31. decembra 2026. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o dočasné a nevyhnutné riešenie, zásadne žiadam upraviť (vo vzťahu k osobám starším ako 65 rokov) možnosť prijatia do dočasnej štátnej služby bez výberového konania vo všeobecnosti, teda aj na voľné štátnozamestnanecké miesto v stálej štátnej službe. Táto úprava nemá vplyv na možnosť obsadenia štátnozamestnaneckého miesta bežným spôsobom (na základe výberového konania) - pre uchádzačov, ktorí nedovŕšili vek 65 rokov. Táto úprava taktiež nemá vplyv na povinnosť služobného úradu vyžadovať splnenie ostatných podmienok prijatia do štátnej služby (§ 38 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe). V rôznej miere analogické možnosti dočasného obsadenia štátnozamestnaneckého miesta upravuje zákon aj v súčasnosti, avšak iba vo vzťahu k uchádzačom mladším ako 65 rokov. Ide najmä o prípady zastupovania podľa § 36 ods. 3 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe.

ÚV SR uvedenú zásadnú pripomienku MPSVR SR neakceptoval s odôvodnením, že ide o pripomienku nad rámec navrhovaných úprav. Z návrhu zákona bola vypustená tzv. aplikačná

časť novely. V ďalšom legislatívnom procese budú predmetom návrhu výlučne úpravy spojené s Centrálnym informačným systémom štátnej služby. Predkladateľ pripraví samostatný návrh novely zákona o štátnej službe, zameranej na riešenie aplikačných nedostatkov právnej úpravy, pričom náležite posúdi aj obsah tejto pripomienky. Predkladateľ zároveň poukazuje na skutočnosť, že súvisiaca úprava je účinná do 31. 12. 2024. **Rozpor nebol odstránený**, keďže ani po vzájomnej komunikácii a uskutočnených rozporových konaniach, pripomienkujúci subjekt na pripomienke trvá.

Podpredseda vlády SR, ktorý neriadi ministerstvo si uplatnil v medzirezortnom pripomienkovom konaní zásadnú pripomienku v nasledovnom znení:

- k čl. I. nad rámec návrhu žiadame doplniť nový novelizačný bod v tomto znení: V čl. I sa za bod 9 vkladá nový bod 10, ktorý znie: „10. V § 17 sa odsek 5 dopĺňa písmenom f). ktoré znie: „f) k štátnym zamestnancom, ktorí zabezpečujú plnenie úloh podpredsedu vlády Slovenskej republiky, ktorý neriadi ministerstvo, je štátny tajomník podpredsedu vlády Slovenskej republiky, ktorý neriadi ministerstvo.“. Nasledujúce body sa primerane prečísľujú. Pripomienka je zásadná. Odôvodnenie: Navrhuje sa právna úprava, ktorá zabezpečí istotu štátnozamestnaneckých vzťahov v služobnom úrade úradu podpredsedu vlády, ktorý neriadi ministerstvo. Generálny tajomník služobného úradu úradu podpredsedu vlády tak nebude závislý na poverení a odbúra sa tak právny úkon, ktorý je nevyhnutný pre existenciu generálneho tajomníka služobného úradu úradu podpredsedu vlády, ktorý neriadi ministerstvo. Úprava zabezpečí transparentnejšie vzťahy navonok služobného úradu.

Ide o pripomienku nad rámec navrhovaných úprav. Z návrhu zákona bola vypustená tzv. aplikačná časť novely. V ďalšom legislatívnom procese budú predmetom návrhu výlučne úpravy spojené s Centrálnym informačným systémom štátnej služby. Predkladateľ pripraví samostatný návrh novely zákona o štátnej službe, zameranej na riešenie aplikačných nedostatkov právnej úpravy, pričom náležite posúdi aj obsah tejto pripomienky. **Rozpor nebol odstránený, keďže ani po vzájomnej komunikácii a uskutočnených rozporových konaniach, pripomienkujúci subjekt na pripomienke trvá.**

Materiál sa na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky predkladá bez rozporov s ostatnými povinne pripomienkujúcimi subjektmi.